

flantinfo

Flantinfo is het driemaandelijks informatiebulletin van flantua-verheij
16e jaargang, nr. 3 - september 2004

TEGENBEWIJS 500 KM ■

Op 1 januari 2004 is de wetgeving over de bijtelling voor het privé-gebruik van de 'auto van de zaak' voor de zoveelste keer gewijzigd. De staatssecretaris heeft in een besluit een nadere toelichting gegeven op de nieuwe regeling. Het gaat daarbij met name over de mogelijkheden om aan te tonen dat het privé-gebruik minder dan 500 km per jaar is.

500-Km-grens

Als het privé-gebruik minder dan 500 per jaar is, is de bijtelling nihil. U hoeft in dat geval dus geen extra inkomstenbelasting te betalen. Is het privé-gebruik meer dan 500 km per jaar, dan is de gebruikelijke bijtelling van 22% (2004) van de cataloguswaarde van de auto van toepassing. Vanaf 2004 behoren woon-werkritten weer tot de zakelijke kilometers.

Bestelauto's

Ook rijders van bestelauto's worden hiermee ten volle geconfronteerd. De regeling op grond waarvan de bijtelling 10%- of 2,5% van de cataloguswaarde bedroeg, is met ingang van 1 januari 2004 afgeschaft. Bestelauto's worden op dezelfde wijze behandeld als personenauto's. Hierop geldt een uitzondering voor bestelauto's die door hun aard of inrichting uitsluitend of nagenoeg uitsluitend geschikt zijn voor het vervoer van goederen. Denkt u hierbij aan sommige serviceauto's waarin naast de bestuurder slechts plaats is voor gereed-

schappen en reserveonderdelen. Voor dergelijke bestelauto's moet een bijtelling plaatsvinden ter grootte van het werkelijke aantal privé-kilometers maal de werkelijke kilometerprijs.

Niet alleen werknemers maar ook ondernemers, genieurs van resultaat uit overige werkzaamheden en directeuren/aanmerkelijkbelanghouders hebben met de regeling te maken als zij een auto van de zaak rijden. Uiteraard zijn zij niet op alle onderdelen op één lijn te stellen met een werknemer.

Tegenbewijs

Voor het leveren van tegenbewijs is de vrije bewijsleer van toepassing. U kunt door middel van een sluitende rittenregistratie aantonen dat het privé-gebruik minder dan 500 km is. Andere bewijsmiddelen zijn ook mogelijk. Eventueel kunnen hierover afspraken met de inspecteur worden gemaakt. Meestal gebeurt dit met de inspecteur van de werkgever, die naderhand de inspecteur van de werknemer inlicht. *(vervolg op bladzijde 2)*

In dit nummer:

- *Tegenbewijs 500 km*
- *Meewerkbeloning tijdsgelang?*
- *Overige werkzaamheden*
- *Premieheffing door Fiscus*
- *Keuze partner na aangifte*
- *Geruisloze doorschuiving*
- *Bronheffing op rente*
- *Zo oordeelt de rechter*
- *Kleine werkrumten*
- *Boete bij foute arbeidstijden*
- *Afschaffing PC-privé*
- *WAZ afgeschaft*
- *Kerstpakketten*

16e jaargang nummer 3
september 2004

Redactie: mr. drs. C. de Wit

De flantinfo wordt eveneens gepubliceerd op internet onder www.flantua-verheij.nl. U vindt de flantinfo daar als pdf-bestand.

De flantinfo wordt steeds met grote zorgvuldigheid samengesteld. Onze organisatie en haar leden aanvaarden geen aansprakelijkheid voor de gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in de flantinfo opgenomen informatie.

Kantoren van flantua-verheij:

Culemborg

Belle van Zuylenlaan 1
4105 JX Culemborg
tel 0345 - 470970
fax 0345 - 470989
culemborg@flantua-verheij.nl

Houten/Schalkwijk

Postbus 10
3998 ZR Schalkwijk
tel 030 - 6011688
fax 030 - 6012358
Provincialeweg 69
schalkwijk@flantua-verheij.nl

Nieuwegein

Postbus 375
3430 AJ Nieuwegein
tel 030 - 6085858
fax 030 - 6085888
Kortestede 57
[nieuwwegein@flantua-verheij.nl](mailto:nieuwegein@flantua-verheij.nl)

Utrecht

Postbus 8041
3503 RA Utrecht
tel 030 - 2881001
fax 030 - 2893311
Livingstonelaan 752
utrecht@flantua-verheij.nl

Woerden/Kamerik

De Kapberg 1
3471 DC Kamerik
tel 0348 - 401610
fax 0348 - 402704
kamerik@flantua-verheij.nl

Voorbeelden bewijs

Aanvaardbaar tegenbewijs kan op de volgende manieren worden geleverd:

- De werknemer houdt een sluitende kilometeradministratie bij doordat hij in aanvulling op zijn agenda kopieën maakt van maandstaten waarop de vereiste informatie wordt vermeld. De maandstaten levert hij normaliter bij zijn werkgever in.
- De werkgever en de werknemer hebben een schriftelijke overeenkomst gesloten op grond waarvan het de werknemer is verboden in privé gebruik te maken van de auto, terwijl de werkgever een betrouwbare controle uitoefent op de naleving van dit verbod. De werknemer is bij privé-gebruik niet verzekerd en beschikt privé ook over een auto.
- De fiscus aanvaardt als tegenbewijs ook dat de werknemer enerzijds een eigen auto bezit en anderzijds de omstandigheid dat de auto van de zaak stoelen met gescheurde en met vet besmeurde bekleding hebben.
- Tegenbewijs wordt ook geleverd door de combinatie van enerzijds een eigen auto van de werknemer en anderzijds het niet verzekerd zijn van de auto van de zaak buiten de door de werkgever gecontroleerde dienststreken.
- De werkgever en de werknemer hebben afgesproken dat de auto buiten werktijd wordt gestald op het bedrijfsterrein van de werkgever. De werkgever ziet toe op de nakoming van deze afspraak, bijvoorbeeld door controle op het achterlaten van de autosleutels. De belastingdienst kan het toezicht door de werkgever met steekproeven toetsen: sluit de registratie door de werkgever aan bij de daadwerkelijke aanwezigheid van de auto's op het bedrijfsterrein?
- De werkgever heeft de werknemer verboden de auto in privé te gebruiken, terwijl een black box het feitelijke gebruik registreert. De werkgever moet aantoonbaar toezicht houden. Een in overleg met de belastingdienst vast te stellen periodieke controle op en vastlegging van de kilometerstanden door de werkgever verdient hierbij de voorkeur.
- Voor politie- en brandweerauto's e.d. (die nog voldoen aan de voorwaarden voor teruggaaf van BPM) mag, tenzij anders blijkt, worden aangenomen dat zij jaarlijks voor minder dan 500 kilometer privé worden gebruikt.
- Het is mogelijk een afspraak te maken dat ritten gedurende bepaalde tijden worden geacht zakelijk te zijn en de ritten buiten die tijden privé, mits zo'n afspraak naar het oordeel van de inspecteur past binnen de omstandigheden en aard van het bedrijf. Daarvoor zal tenminste sprake moeten zijn van vaste werktijden en een rittenregistratie waarbij de afgelegde afstanden en de tijden van de ritten op een onafhankelijke en controleerbare wijze volledig worden bijgehouden.

Niet aanvaardbaar bewijs

De inspecteur zal geen genoegen nemen met uw 'tegenbewijs', als u volstaat met het volgende:

- Uitsluitend een schriftelijke overeenkomst tussen de werkgever en de werknemer dat de auto niet privé mag worden gebruikt, waaraan al dan niet een sanctie is verbonden.
- Een overeenkomst die niet voorziet in enige vorm van controle op hetgeen is afgesproken, terwijl niet gebleken is dat er feitelijke controle heeft plaatsgevonden.

- Een gespecificeerde schatting van het zakelijke gebruik en het woon-werkverkeer.
- Een zogenaamde vereenvoudigde rittenadministratie (een overzicht van de privé-ritten en het totaal aantal gereden zakelijke kilometers) zoals die in 2001 bijgehouden mocht worden voor een bestelauto.

Afspraken werkgever en werknemer

Als u tegenbewijs wilt leveren, kunnen de volgende afspraken u daarbij goed van pas komen:

- Een duidelijke omschrijving van de beperkingen die aan het privé-gebruik worden gesteld.
- De wijze waarop de werkgever toeziet op de naleving van de gemaakte afspraken. Zo zal bij een vertegenwoordiger met een onregelmatig reispatroon een wekelijkse controle voor de hand liggen. Bij een bouwvakker die een aantal maanden naar dezelfde bouwplaats reist, komt een maandelijkse controle in aanmerking.
- De wijze waarop de werkgever de op de handhaving betrekking hebbende gegevens vastlegt. De werkgever moet zijn toezicht aannemelijk kunnen maken, waarbij ondersteunend bewijs geleverd kan worden door andere gegevens voor controle beschikbaar te houden (bijvoorbeeld black box registraties, werkroosters, vakantieverzichten, ziekte- en verlofstaten, garagenota's, schaderapporten, bekeuringen e.d.)
- De aard van de sanctie bij het niet nakomen van de afspraak. De belastingdienst zal in voorkomende gevallen toezien op het realiteitsgehalte van de overeengekomen sanctie.

Als de afspraak niet wordt nageleefd, kan er ook geen bewijs aan ontleend worden. Bij gegronde twijfel aan het handhavingbeleid kan de belastingdienst nader bewijs verlangen. Het rijden in een eigen auto die ook geschikt is voor privé-gebruik zal aan dit bewijs bijdragen.

Black box rapportage

Het is mogelijk een black box in de auto te monteren, waarmee een veelheid aan ritgegevens wordt geregistreerd. Het voeren van een rittenadministratie wordt hiermee gemakkelijker. De aanduiding of het gaat om een zakelijke of privé-rit wordt echter aangegeven door de bestuurder zelf: hij moet zelf de knop omzetten. Daarom zal een relatie tussen de rapportage en andere bescheiden (agenda's e.d.) nodig blijven.

Werknemers van autodealers

Wellicht worden bepaalde auto's door meerdere bestuurders gebruikt. Bijvoorbeeld door klanten van een garage die een proefrit maken. In dat geval moet het (getekende) bewijs van het uitlenen van de auto aan de klant worden toegevoegd aan de rittenadministratie. Op dat bewijs moeten de begin- en eindkilometerstand staan. Een afschrift van de rittenregistratie blijft achter in de auto zodat door de volgende gebruiker kan worden doorgeschreven totdat de auto wordt verkocht. De laatst genoteerde kilometerstand in de administratie van de belanghebbende moet overeenkomen met de kilometerstand op de datum van aflevering.

OVERIGE WERKZAAMHEDEN

De fiscale behandeling van resultaat uit overige werkzaamheden is niet altijd even duidelijk. De staatssecretaris is in een besluit nader ingegaan op een aantal aspecten van deze inkomsten. Wij lichten er de belangrijkste voor u uit.

Terbeschikkingstelling en huwelijk

In Flantinfo 2001/1 besteedden wij aandacht aan terbeschikkingstelling binnen het huwelijk. De kwestie blijft nog steeds vragen oproepen.

De staatssecretaris heeft besloten dat in sommige gevallen van terbeschikkingstelling toch geen sprake is van resultaat uit overige werkzaamheden. Dit is het geval indien een vermogensbestanddeel ter beschikking wordt gesteld dat tot een (al dan niet volledige) huwelijksgemeenschap behoort. Het vermogensbestanddeel moet ter beschikking worden gesteld aan een samenwerkingsverband waarvan tenminste een van de beide echtgenoten deel uitmaakt. Bovendien moet die echtgenoot daarbij belastbare winst of belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden behalen.

Dit geldt alleen voor het aandeel in het samenwerkingsverband waartoe de echtgenoot gerechtigd is. Maakt een andere 'verbonden persoon' deel uit van het samenwerkingsverband, dan wordt het vermogensbestanddeel voor zijn aandeel in het samenwerkingsverband wel ter beschikking gesteld.

Uw standpunt moet blijken uit uw aangifte en van het jaar waarin de terbeschikkingstelling voor het eerst van toepassing is of zou zijn. Voorwaarde is dat tijdens de hele periode waarin het vermogensbestanddeel ter beschikking is gesteld, gebruik wordt gemaakt van deze goedkeuring. U mag uw standpunt derhalve niet herzien.

Dit beleid van de staatssecretaris is opmerkelijk. Velen gingen ervan uit dat terbeschikkingstelling binnen een huwelijksgoederengemeenschap niet mogelijk is.

In het zicht van het huwelijk

Stel dat een vrouw een bedrijfspand heeft dat tot haar privé-vermogen behoort. Zij stelt dat ter beschikking aan een man die het pand gebruikt in zijn onderneming. Zij wonen ongehuwd samen en zijn van zins binnen afzienbare tijd in het huwelijk te treden (algehele gemeenschap van goederen).

Voorafgaand aan het huwelijk is sprake van terbeschikkingstelling. Door het sluiten van het huwelijk (in gemeenschap van goederen) komt er een einde aan die terbeschikkingstelling. De werkzaamheid van mevrouw wordt gestaakt: er moet worden afgerekend over de meerwaarde van het pand. Het pand gaat vervolgens tot het verplichte ondernemingsvermogen van de man behoren.

Afrekening over de meerwaarde van het pand kan worden voorkomen (of beter: uitgesteld) door huwelijkse voorwaarden overeen te komen. Het pand mag dan geen deel uitmaken van een algehele of beperkte gemeenschap. In dat geval wordt de terbeschikkingstelling voortgezet.

RC-verhoudingen

Als een aanmerkelijk-belanghouder een vordering heeft op zijn BV dan valt deze vordering onder het resultaat uit overige werkzaamheden: de dga stelt vermogensbestanddelen ter beschikking aan zijn BV. Het gaat daarbij om alle soorten vorderingen, dus ook om een vordering in Rekening Courant. De dga moet in box I een zakelijke rente aangeven. Als de BV niet meer in staat is de vordering terug te betalen, is een afwaardering mogelijk wegens insolventie van de BV. Let wel, alleen vorderingen van de dga op zijn BV vallen in box I. Als de dga een schuld heeft aan zijn BV valt deze in box III, tenzij het een schuld terzake van de eigen woning betreft.

De staatssecretaris keurt goed dat geen rente als resultaat uit overige werkzaamheden in acht hoeft te worden genomen als de rekening courant vordering gedurende het hele jaar kleiner is dan € 10.000. Aan deze tegemoetkoming is de voorwaarde verbonden dat de BV geen rentekosten in aftrek brengt.

MEEWERK- BELONING TIJDSGELANG?

Als u ondernemer bent en uw partner werkt mee in de zaak, is het mogelijk een meewerkvergoeding toe te kennen. Een dergelijke beloning aan de meewerkende (fiscale) partner behoort tot de zogenaamde gemengde kosten. De beloning is niet aftrekbaar als deze lager is dan € 5.000. Het financiële voordeel bestaat ten hoogste uit het tariefsverschil tussen de hoogste schijf (52%) en de laagste schijf (ca. 35%). Wat nu als de partner niet het gehele jaar, maar slechts een paar maanden meewerkt?

Volgens de staatssecretaris mag de regeling bij meewerken gedurende een deel van het jaar niet naar tijdsgelang worden toegepast. Als iemand bijvoorbeeld op 1 juli in een jaar begint met meewerken en de meewerkbeloning bedraagt € 800 per maand, dan is voor dat jaar de beloning niet aftrekbaar. Omgerekend op jaarbasis zou de beloning boven de € 5.000 uitkomen, maar de feitelijke beloning blijft eronder. En dat is wat telt, aldus de staatssecretaris.

PREMIEHEFFING DOOR FISCUS

Vanaf 2006 zal de inning van de premies van de werknemersverzekeringen verhuizen van het UWV naar de belastingdienst. Dit vloeit voort uit de samenvoeging van de heffing en inning van deze premies met de loonbelasting en premies van de volksverzekeringen.

De maatregel is onderdeel van het beleid om de belasting- en premieheffing zoveel mogelijk te uniformeren. Per 1 januari 2005 treedt in dit kader het wetsvoorstel Walvis in werking, waardoor het sociale verzekeringsloon – op een viertal uitzonderingen na – gelijk wordt aan het fiscale loon.

Twee loketten

De belastingdienst zal de functie van collecterend loket vervullen (heffing en inning), terwijl het UWV als distribuerend loket (toekenning van uitkeringen) zal fungeren. Werkgevers zullen dan ook de belastingdienst als aanspreekpunt krijgen en werknemers het UWV.

Als een werkgever zekerheid wil over het al dan niet verzekerd zijn van een werknemer moet hij dus bij de belastingdienst aankloppen. Een werknemer daarentegen kan een beschikking over het al dan niet verzekerd zijn aanvragen bij het UWV.

De belastingdienst denkt overigens de werkzaamheden met ruwweg de helft van het personeel dat het UWV thans nodig heeft, aan te kunnen. We zijn benieuwd hoe dit zal uitpakken.

Afdracht op aangifte

Vanaf 1 januari a.s. is er dus één loket voor de gecombineerde aangifte loonbelasting, premies volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen. Deze gecombineerde aangifte zal bovendien elektronisch moeten worden ingediend. Het aangiftetijdvak wordt een kalendermaand of een periode van vier weken. Voor de scholieren- en studentenregeling blijft op verzoek een loontijdvak van een kwartaal gelden. De betaling van het verschuldigde bedrag zal voortaan tegelijk met het doen van de aangifte moeten plaatsvinden.

Omdat de gegevens voortaan per maand worden aangeleverd komt de verplichting tot het doen van een jaarloonopgave (werknemersverzekeringen) en het aanleveren van de loonbelastingkaarten te vervallen. Wel zullen de werkgevers aan hun personeel jaaropgaven moeten verstrekken.

Met name voor de werknemersverzekeringen betekent de nieuwe systematiek een ingrijpende wijziging, aangezien daar nu met voorschotnota's wordt gewerkt.

Polisadministratie

De zogenaamde polisadministratie zal door het UWV worden bijgehouden. Deze zal uitgroeien tot een registratie van op naam gestelde arbeidsverhoudingen, loongegevens en uitkeringen ingevolge de werknemersverzekeringen. De polisadministratie zal door diverse instanties worden gebruikt bij de uitvoering van hun publieke taken. De instantie die de gegevens afneemt, mag uitgaan van de juistheid van de gegevens en ze zonder nader onderzoek gebruiken.

Correctiebericht

Foutieve gegevens in de polisadministratie zullen door de werkgever of belastingdienst binnen één maand na constatering moeten worden verbeterd. Zij moeten daartoe een zogenaamd 'correctiebericht' indienen bij het UWV.

Eerste-dagsmelding

Voor alle dienstverbanden wordt de eerste-dagsmelding ingevoerd. Dit is een verplichte aanmelding van dienstverbanden door werkgevers op de eerste werkdag. Deze verplichting geldt voor elke werkgever. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar branches of sectoren. Ook de eerste-dagsmelding zal elektronisch plaatsvinden. Het is de bedoeling om hiermee illegale arbeid en zwart werken tegen te gaan. Als de werkgever verzuimd de eerste-dagsmelding te doen, kan hij een boete krijgen.

Anoniementarief

Als er sprake is van anonieme werknemers moet in de loonheffing het anoniementarief van 52% worden toegepast. Voor de premies van de werknemersverzekeringen gaat een vergelijkbare regeling gelden. Dit betekent ook dat er in zo'n situatie veel sneller dan momenteel premies kunnen worden nageheven.

KEUZE PARTNER NA AANGIFTE

Ongehuwd samenwonenden kunnen fiscaal als partner gelden als zij hiervoor in de aangifte (of bij een verzoek om een voorlopige teruggaaf) kiezen. Dit is de wettelijke regeling. De staatssecretaris heeft echter goedgekeurd dat belastingplichtigen mogen terugkomen op de keuze die zij in de aangifte hebben gedaan. Herziening van de keuze is mogelijk zolang de aanslag van één van beide partners nog niet onherroepelijk vaststaat.

Overigens had het Hof Amsterdam ook al toegestaan dat alsnog werd gekozen voor fiscaal partnerschap, ondanks het feit dat de aanslag van één van beide partners al onherroepelijk vaststond. Hier was duidelijk dat de partners de regeling niet goed begrepen en de aangifte op dit punt onjuist hadden ingevuld.

Een ondernemer die zijn zaak wil overdragen aan een bedrijfsopvolger zal in principe moeten afrekenen over de bij de overdracht gerealiseerde stille- en fiscale reserves (bijvoorbeeld de boekwinst op een bedrijfspand). De overdracht impliceert immers een staking van zijn onderneming.

Omdat dit bedrijfsoverdrachten soms sterk kan bemoeilijken heeft de wetgever een tegemoetkoming willen bieden. De faciliteit is beperkt tot gevallen waarin de overdrager en de bedrijfsopvolger al een zekere relatie hebben.

Voorwaarden

Een zogenaamde geruisloze doorschuiving (zonder afrekening over de stille reserves) is mogelijk als de bedrijfsopvolger al minstens 36 maanden deel uitmaakte van het samenwerkingsverband (vennootschap onder firma e.d.) met de overdrager en daaruit ook winst uit onderneming genoot, of al minstens 36 maanden werknemer was in de onderneming. In bepaalde gevallen, zoals chronische ziekte van de overdrager, hoeft niet te zijn voldaan aan deze eis van 36 maanden. Met name voor overdrachten binnen de familiesfeer betekent deze regeling een forse aderlating ten opzichte van de regeling zoals deze vóór 2001 gold.

Oudedagsreserve

Overigens mag de fiscale oudedagsreserve (FOR) niet worden doorgeschoven, behalve naar de partner voorzover de FOR niet hoger is dan het ondernemingsvermogen van de partner. In het jaar van staking mag niet meer aan de FOR worden toegevoegd, omdat dan het ondernemingsvermogen aan het eind van het jaar nul is. Als er wordt afgerekend mag in het jaar van staking nog wel worden toegevoegd, mits voor de FOR een lijfrente wordt bedongen.

Ook deze regeling heeft een groot aantal vragen opgeroepen. De staatssecretaris heeft hierop gereageerd met een vraag-antwoord besluit. Op enige zaken gaan wij nader in.

Buitenvennootschappelijk vermogen e.d.

Ook vermogen dat niet in een firma is ingebracht maar wel ten behoeve van de onderneming wordt gebruikt (zogenaamd buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen) moet worden overgedragen aan de bedrijfsopvolger als men voor de doorschuifafaciliteit in aanmerking wil komen. Een uitzondering geldt voor vermogensbestanddelen die na de overdracht geen enkele functie in de onderneming meer vervullen. Dit kan het geval zijn als de overdrager die vermogensbestanddelen voor eigen gebruik blijft bestemmen (bijvoorbeeld de eigen woning). Dit geldt overigens ook voor panden die tot het 'normale' vennootschappelijk ondernemingsvermogen behoren en geen functie in de onderneming meer vervullen. Denkt u hierbij aan bijvoorbeeld panden die worden verhuurd aan derden.

Het buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen mag – in geval van overdracht aan meerdere bedrijfsopvolgers – aan één van de

bedrijfsopvolgers worden toegescheiden. Dit laatste komt nogal eens voor bij uittreding uit een firma.

Ondermaatschap

Een ondermaatschap wordt nogal eens gebruikt om de belastingdruk te temperen. De maten brengen dan hun aandeel in de maatschap in in een ondermaatschap met hun partner. Per 1 januari 2001 is er al veel slagroom van deze taart gehaald, doordat de ondermaten geen aanspraak meer kunnen maken op ondernemersfaciliteiten. Een tariefsvoordeel kan echter nog wel worden behaald.

Geruisloze doorschuiving naar en door ondermaten is beperkt tot de overige ondermaten in de ondermaatschap. Doorschuiving naar een participant in de (hoofd)maatschap is dus niet mogelijk. De overdracht via de (hoofd)maat laten lopen heeft geen zin aangezien deze de onderneming niet voortzet maar direct doorlevert. De faciliteit is dan niet van toepassing.

Overige aspecten

Degene die de onderneming voortzet dient dat tenminste drie jaar te doen om stakingsaf trek te kunnen claimen. 'Langer dan drie jaren' mag worden gelezen als 'tenminste drie jaren'. Ondanks het feit dat in de wet geen termijn van voortzetting is opgenomen mag de overdracht geen onderdeel uitmaken van een geheel van rechtshandelingen dat is gericht op overdracht of liquidatie van de onderneming. Als sprake is van een vooropgezet plan om de onderneming van de hand te doen, kan geruisloze doorschuiving worden geweigerd.

36-maanden-eis

Goedgekeurd is dat voor toepassing van de 36-maanden-eis de aaneengesloten perioden van werknemerschap en ondernemerschap bij de over te dragen onderneming worden samengevoegd. Aan deze eis wordt dus voldaan als de periode van het samenwerkingsverband en het werknemerschap samen 36 maanden hebben geduurd.

Perioden van onbetaald -, zwangerschaps- en ouderschapsverlof tellen ook mee voor de 36-maanden-eis. Het dienstverband blijft gedurende deze perioden immers in stand.

De perioden waarin voor de verrichte werkzaamheden meewerkaf trek is genoten of deze werkzaamheden belast werden als resultaat uit overige werkzaamheden tellen niet mee. Wel telt mee de periode gedurende welke op basis van een 'fictieve dienstbetrekking' in de zin van de loonbelasting is meegewerkt in de onderneming van de overdrager. De regeling sluit aan bij het begrip 'werknemer' in de Wet op de loonbelasting.

In een seizoensbedrijf pleegt slechts enkele maanden per jaar te worden gewerkt. Doorgaans is er in de tussenliggende periode geen dienstverband. In deze situatie is goed-gekeurd dat is voldaan is aan de 36-maanden-eis als het totaal aantal maanden dat in dienstverband is gewerkt tenminste 36 beloopt. Bij zes maanden werken per jaar duurt dit zes jaar.

Ook is het geen probleem als een werknemer bij een andere onderneming op de loonlijst komt maar feitelijk de situatie niet is veranderd. Hij is dan voor de onderneming waarin hij gaat participeren blijven werken.

Bij de toepassing van de 36-maanden-eis is volgens de staatssecretaris bepalend de tijd gedurende welke voor de 'objectieve' onderneming is gewerkt. Dit is gunstig als de onderneming korter dan drie jaar geleden is overgenomen, maar de kandidaat-participant er al langer werkt.

Bronheffing op rente

Vorig jaar juni is een Europese spaarrichtlijn aangenomen die voorziet in een systeem van uitwisseling van informatie tussen landen van de Europese Unie over rente op spaartegoeden. Sommige lidstaten doen hier echter niet aan mee, maar zijn wel bereid om een zogenaamde 'bronheffing' in te voeren. Een aantal landen buiten de EU gaan deze bronheffing ook invoeren. Het gaat om onder andere Liechtenstein, San Marino, Monaco, Andorra en Zwitserland.

De bronheffing houdt in dat 25% belasting wordt ingehouden op rente van spaartegoeden van buitenlanders. Van de ingehouden bronheffing wordt 75% afgedragen aan de staat waarin de spaarder woont. De spaarder blijft zo anoniem voor de fiscus in zijn woonland. Deze bronheffing is voor de in Nederland woonachtige spaarder overigens verrekenbaar met de verschuldigde belasting in box III.

Omdat met name Zwitserland extra tijd nodig heeft om zijn wetgeving aan te passen is besloten om de bronheffing niet per 1 januari maar per 1 juli 2005 in te voeren.

ZO OORDEELT DE RECHTER

In een tot hoogste instantie uitgeprocedeerde kwestie liep het faliekant uit de hand. Wat was het geval?

Een werknemer was al sedert 1977 als drukker in dienst bij een huisdrukkerij. Die huisdrukkerij werd in 1995 gesloten. De werkgever richtte een nieuwe drukkerij op en de werknemer trad daarbij als enige in dienst. Dat hoeft niet zo lang te duren, dacht de werkgever kennelijk. Want korte tijd later vroeg hij ontbinding van de arbeidsovereenkomst aan de kantonrechter. Zij argumenteerde dat de werknemer niet goed functioneerde en dat er een vertrouwensbreuk was ontstaan. De kantonrechter was daar niet van overtuigd en bij twijfel ontbindt hij normaliter niet. Zo ook hier.

De werkgever meende nog andere mogelijkheden te zien: een faillissement van de ondernemer zou een einde aan de arbeidsovereenkomst maken. En daar leek het ook op, want de arbeidsovereenkomst werd door de curator opgezegd.

Toch was de relatie met de werknemer daarvoor nog niet geheel verbroken. De werknemer ging naar de kantonrechter omdat hij vond ten onrechte ontslagen te zijn. Hij eiste schadevergoeding.

De werknemer had een ijzersterk verhaal: de bestuurder van zijn voormalige, failliete werkgever had een week (!) na het faillissement een vennootschap onder firma opgericht. Die vennootschap ontplooidde precies dezelfde activiteiten als de failliete onderneming voor-

heen deed. De werknemer richtte zijn pijlen daarom niet op zijn voormalig werkgever, maar op die bestuurder die dacht 'o zo handig' te zijn. Die bestuurder heeft een onrechtmatige daad begaan, zo stelde de werknemer.

Zowel het Gerechtshof als de Hoge Raad waren het roerend eens met de werknemer. De bestuurder had misbruik gemaakt van zijn bevoegdheid om het faillissement aan te vragen. De bestuurder dacht de onderneming in gewijzigde rechtsvorm op de oude voet voort te kunnen zetten zonder dat de werknemer aanspraak zou kunnen maken op arbeidsrechtelijke bescherming. Maar daar vergistte hij zich schromelijk in: hij was schadeloos jegens de werknemer.

Conclusie

Op het Nederlandse arbeidsrecht wordt wel eens gemopperd, al dan niet terecht. Niet ter discussie staat het uitgangspunt dat beide partijen elkaar moeten respecteren. In het onderhavige geval ontbreekt dit respect bij de werkgever. Eerst neemt hij de werknemer in dienst bij een nieuwe onderneming, kennelijk met het vooropgezette plan hem zo snel mogelijk weg te werken. Als dat niet lukt, bedenkt hij een list. Hij vraagt het faillissement van de nieuwe werkgever aan, in de overtuiging dat de eventuele procedure van de werknemer tegen de failliete werkgever toch kansloos is. Gelukkig pakte de werknemer niet de failliete werkgever aan, maar zijn bestuurder en werd deze gestraft voor zijn wangedrag.

KLEINE WERKRUIMTEN

De fiscale behandeling van de werkruimte in de eigen woning is een tamelijk ondoorzichtig geheel. Eerder besteedden wij hier aandacht aan in Flantinfo 2001/3. Vanaf 2005 komt er een meer gestroomlijnde regeling. De staatssecretaris heeft een aantal onduidelijkheden in de vorm van het populaire vraag-antwoord besluit toegelicht.

Kosten werkruimte

Ten aanzien van een werkruimte in een niet tot het ondernemingsvermogen behorende woning die ten behoeve van de onderneming wordt gebruikt, geldt in principe een uitsluiting van kostenaftrek. Als de werkruimte in voldoende mate voor de verwerving van het inkomen wordt gebruikt, geldt geen algehele uitsluiting maar een beperking van de kostenaftrek. Maximaal aftrekbaar is het bedrag dat in box III als voordeel uit sparen en beleggen in aanmerking wordt genomen.

Volgens de staatssecretaris moet de uitsluiting van aftrek terzake van kosten van een werkruimte ruim worden geïnterpreteerd. Het gaat niet alleen om kosten van de werkruimte zelf, maar ook om de kosten van onderhoud, behang- en schilderwerk, stoffering, de inventaris en energiekosten. Hierin komt geen verandering.

(Gemengd) gebruik

Het al dan niet gemengd gebruik van een werkruimte ten behoeve van de onderneming heeft tot gevolg dat de eigenwoningregeling niet van toepassing is. De werkruimte behoort dan tot het ondernemingsvermogen in box I of tot het privé-vermogen in box III.

Dit is anders in geval van een werkzaamheid. Een werkruimte die (al dan niet gemengd) voor het behalen van resultaat uit overige werkzaamheden wordt gebruikt (niet middels ter beschikkingstelling, dus bijvoorbeeld voor freelancewerkzaamheden) blijft tot de eigen woning behoren, tenzij het gaat om een exclusief gebruiksrecht ten behoeve van de werkzaamheid.

Ja, het blijft ingewikkeld...

Kleine werkruimten

Een werkruimte in een eigen woning die onder de terbeschikkingstellingsregeling valt, behoort tot het resultaat uit overige werkzaamheden. Een voorbeeld hiervan is de werkruimte die voor de eigen BV wordt gebruikt. Op deze regel wordt een uitzondering gemaakt voor zogenaamde 'kleine werkruimten'. In de parlementaire behandeling is gesteld dat een kleine werkruimte tot het inkomen uit sparen en beleggen (box III) moet worden gerekend.

Naar de mening van de staatssecretaris maakt deze kleine werkruimte echter deel uit van de eigen woning. Daarom keurt hij goed dat wordt gekozen voor ofwel de eigen woningregeling (box I) ofwel het inkomen uit sparen en beleggen (box III). De keuze kan op het aangiftebiljet of op andere schriftelijke wijze bij de inspecteur kenbaar worden gemaakt. Op een eenmaal gemaakte keuze kan niet worden teruggekomen.

Opmerkelijk is dat de goedkeuring geldt vanaf 1 januari 2001 en dat desgewenst ambtshalve vermindering van reeds onherroepelijk vaststaande aanslagen kan worden gevraagd.

Vanaf 2005 is de goedkeuring niet meer nodig: kleine werkruimten worden dan sowieso tot de eigen woning gerekend.

Regeling vanaf 2005

Vanaf 2005 komt er een eenduidige maatstaf voor de fiscale behandeling van werkruimten. Een werkruimte valt dan onder de terbeschikkingstellingsregeling als de woning niet tot het ondernemingsvermogen behoort en een naar verkeersopvattingen zelfstandig deel van de woning vormt.

Daarnaast moet de werkruimte in voldoende mate worden gebruikt voor de werkzaamheden hetgeen wordt getoetst aan de hand van een inkomenscriterium. Als aan de voorwaarden wordt voldaan, kunnen de kosten ten laste van de winst of het resultaat worden gebracht. Baten zoals gebruiksvergoedingen zijn belast als resultaat uit overige werkzaamheden. De werkruimte behoort dan niet tot de eigen woning.

Als niet aan de voorwaarden wordt voldaan, blijft de werkruimte gewoon tot de eigen woning behoren.

Gebruiksvergoeding

Voor in privé gehuurde bezittingen, zoals de werkruimte in een huurwoning, is expliciet bepaald dat een gebruiksvergoeding aftrekbaar is. Dit is een gebruiksvergoeding van ten hoogste een evenredig deel van de huurprijs en een evenredig deel van de huurderslasten. Momenteel is de aftrek veelal nihil door de aftrekbeperking: maximaal aftrekbaar in box I is het bedrag dat als voordeel uit sparen en beleggen in box III in aanmerking wordt genomen.

BOETE BIJ FOUTE ARBEIDSTIJDEN

De handhaving van de voorschriften van de Arbeidstijdenwet is voor verbetering vatbaar, aldus de wetgever. Door een stelsel van bestuurlijke boeten te gebruiken, hoeft niet naar de strafrechter te worden gegaan. Overtreding van de Arbeidstijdenwet kan u duur komen te staan. Voor natuurlijke personen is de boete maximaal € 11.250, voor rechtspersonen € 45.000. Als u al eerder in de fout bent gegaan, worden deze maxima verhoogd met 50%. ■

WAZ AFGESCHAFT

Het was de bedoeling dat de WAZ, de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen 1 juli jl. zou worden afgeschaft. Wij schreven daarover in de vorige Flantinfo. Die datum is echter niet gehaald en een maand opgeschoven. Per 1 augustus 2004 is een einde gekomen aan de WAZ. ■

KERSTPAKKETTEN

Nu de herfst weer is begonnen vallen ook de brochures van kerstpakketten weer op de mat. Omdat de fiscale behandeling van dit presentje aan werknemers is veranderd, noemen we nog even de hoofdlijnen van de huidige regeling.

Per 1 januari 2003 werd de zogenoemde 'geschenkenvrijstelling' geheel afgeschaft: kerstpakketten en soortgelijke geschenken konden toen niet meer onbelast aan werknemers worden verstrekt. Over het vervallen van de vrijstelling werd heel wat gemord. Als onderdeel van het Belastingplan 2004 werd een maatregel ingevoerd op grond waarvan het vanaf 1 januari 2004 weer mogelijk is eenmaal per jaar bij een algemeen erkende feestdag een geschenk in natura aan werknemers te geven tegen het betrekkelijk gunstige enkelvoudige eindheffingstarief van 15%. De waarde van het geschenk mag echter niet hoger zijn dan € 35. ■

AFSCHAFFING PC-PRIVÉ

De PC-privé-regeling is met ingang van 27 augustus 2004 afgeschaft. Om 17.00 uur, om precies te zijn. Althans als het wetsvoorstel zal worden aangenomen. De staatssecretaris is met een 'overval' gekomen om te voorkomen dat werknemers op het laatste moment massaal naar de winkel zouden spurten om een PC aan te schaffen. In het voorstel is overgangsrecht voorzien. Als vóór dit tijdstip een verplichting tot aanschaf van een computer is aangegaan geldt de oude regeling nog wel.

Op grond van de PC-privé-regeling was het voor werkgevers mogelijk om voor een bepaald bedrag (in 2004 € 1.415) aan apparatuur ter beschikking te stellen, te vergoeden of te verstrekken. Ook konden werknemers onder voorwaarden bepaalde salarisbestanddelen 'inruilen' voor een PC.

Geschat wordt dat het afschaffen van de PC-privé-regeling de schatkist een slordige € 280 miljoen oplevert. Deze opbrengst zal ten goede komen aan de koopkracht van minima en ouderen. ■